

Universitätsbibliothek Paderborn

Reverendissimi Ac Illustrissimi D.D. Antonii Godeau Episcopi Venciensis Viri Celeberrimi Theologia Moralis

Ex Purissimis Sacrae Scripturae, Patrum Ac Conciliorum Fontibus Derivata,
Notis Theologicis Illustrata, Duasque In Partes Divisa

Complectens Tractatus I. De quarto, quinto, & sexto decalogi Præcepto II.
De septimo decalogi Præcepto. III. De octavo decalogi Præcepto. IV. De
Ecclesiae Præceptis. V. De Sacramentis in genere & quibusdam in specie.
VI. De Pœnitentia. VII. De Matrimonio

Godeau, Antoine

Augustae Vindelicorum, 1774

Caput II. Restitutio ex contractu debita.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53587](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53587)

CAPUT II.

Restitutio ex contractu debita.

Antequam generalem tradamus restitutionis regulam a contrahentibus observandam, de-
 nuo scire oportet, inter contractus quosdam
 cedere in utilitatem solius *accipientis*, uti mo-
 ruium, commodatum, Precarium, Pignus, Hy-
 potheca, Fideiussio; alios in utilitatem solius
dantis, uti depositum; alios in utilitatem *utrius-*
que, uti Emptio & venditio, Locatio & Condu-
 ctio, Census, Cambium, Emphiteusis, Feu-
 dum, Asscuratio.

Non solum ex culpa Theologica, sed & iu-
 ridica illi, qui contractu se obstrinxerunt, res-
 tuere tenentur. Culpa juridica debite diligen-
 tiæ ommissio est, & triplex a Juristis distinguitur:
lata, *levis*, *levissima*. Culpa *lata* seu *gravis* ob-
 est, quando diligentia omittitur, quam ejusdem
 conditionis homines in suis negotiis adhibere
 communiter solent. Culpa *levis* est ommissio cau-
 tionis & diligentiae, quam diligentiores adhibent.
levissima est ommissio diligentiae, & circumspectio-
 nis, qua viri prudentes, ac diligentissimi utun-
 tur. Differt a casu, tamquam eventu, quem
 nec diligentissimi prævidere, aut impedire pos-
 sunt. Si rem apud te depositam in loco paten-
 ti relinquis, culpam latam, quæ sæpe dolo æque
 paratur; si in loco non clauso, culpam levem;
 si in loco apparenter, sed non vere ac circums-
 pecte clauso, culpam levissimam comittis; si

denique rem optime custoditam, ac reclusam fractis repagulis fures auferant, eluvia, aut ignis consumant, casui imputandum erit.

Ex contractu primi generis, qui in accipientis utilitatem fit (precarium excipe) accipiens, si res apud ipsum pereat, ex culpa quacumque, etiam levissima ad ejus restitutionem tenetur; naturalis enim æquitas postulat, ut quicumque in sui commodum aliquid accepit, in eo servando diligentiam exactissimam adhibeat; unde si eam omittat, resarcire damnum alterius debet. Si tamen ex casu fortuito res perierit, restitutionis nulla est obligatio, nisi id expresse in pactum fuisset deductum, aut in accipientem (pro ut in mutuo contingit) translatum rei dominium sit, sic enim res non priori, sed moderno domino, videlicet mutuuario periret.

Ex contractu in solius dantis utilitatem cedente, si res apud accipientem pereat, hic solummodo ob dolum, vel culpam latam restituere tenetur. Hoc enim in casu accipienti nulla fit gratia, sicque ad majorem, quam communem diligentiam adstringi non potest. Aliud foret, si depositarius exempli gratia se ipsum obtulisset, si exactam curam promississet, aut pro rei custodia mercedem accepisset.

Ex contractu in utriusque commodum cedente ob latam seu gravem & levem culpam restituendi datur obligatio. Æquum enim est, ut accipiens, aut retinens rei in suam utilitatem concessæ curam habeat, non tamen exactissimam; quia non ille solus, sed etiam dominus

commodum ex ea reportat. Verum si res casu pereat, qui illam accepit, restituere non tenetur, nisi de hoc pactum expressum præcesserit. Nam si pactum adesset exempli gratia quasdam merces transferendi, qui illas transfert, restituere tenetur, si pereant; quemadmodum etiam si quindecim diebus id vendere distulisset, quodcum accepit, intra quatuor dies vendere promissit, restituere teneretur, si res corrumpere, aut periret, quia culpa sua promissa non implevit.

De quasi contractu eadem fere regula tenet. Si quis ex officio publico Medici, consilarii &c. quidquam in alterius commodum faciat, nihilque inde mercedis accipiat, tantummodo damnum ex dolo, aut culpa lata secutum resarcire tenetur; quia non pro suo, sed alterius emolumento agit. Si tamen officium, aut munus quaesivisset, consilium suum non rogatus obtulisset, vel mercedem recepisset, culpam levem, imo si sic conventum esset, etiam levissimam præstare deberet; sicut enim hic inversus est casus, ita & opposita ratio valet.

Hæ genericæ contrahentium obligationes sunt. Speciales magis Juristæ tradunt, quos sciendi cupidus consulere potest. Nos præcipuas tantum in iis, quæ sequuntur, capitibus exponemus. Prius de contractibus gratuitis, postea de onerosis acturi.